

Polityk roku 2016 w Polsce i na świecie

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Koniec roku to okres podsumowań, a także różnego rodzaju plebiscytów, które – w mniej lub bardziej poważny sposób – rozstrzygają, komu należy się np. tytuł osobowości roku w danej dziedzinie. Podobnie jak w ubiegłych latach, w grudniowym sondażu¹ pytaliśmy Polaków, kto – ich zdaniem – w mijającym roku 2016 zasłużył sobie na miano polityka roku. Zadaniem respondentów było samodzielne wymienienie nazwiska kandydata spośród wszystkich znanych im polityków krajowych oraz – na tej samej zasadzie – wskazanie najbardziej zasłużonego w 2016 roku przedstawiciela światowej sceny politycznej.

POLITYK ROKU 2016 W POLSCE

Pytanie otwarte zadane Polakom brzmiało: „Któremu z polskich polityków należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2016? Chodzi o człowieka, który najlepiej działał, zrobił najwięcej w interesie kraju, społeczeństwa, ludzi takich jak Pan(i)”.

Prawie trzy piąte respondentów (58%) nie umiało lub nie chciało wymienić osoby, która w ich opinii zasługiwałaby na takie wyróżnienie. Większość wśród nich stanowili respondenci, dla których zadanie to okazało się zbyt trudne (32% odpowiedzi). Jak sami argumentowali – „nie interesują się polityką”, „nie znają polityków”, dlatego żadne nazwisko nie przychodzi im na myśl. Ponad jedna czwarta badanych uznała jednak, że nikt ze znanych im przedstawicieli sceny politycznej niczym specjalnym się nie wyróżnił i nie zasłużył na taki tytuł (26%).

Respondenci, którzy wzięli udział w naszym plebiscycie i zdecydowali się zgłosić swego kandydata do miana polityka roku 2016, wymienili w sumie aż pięćdziesiąt cztery nazwiska polityków i osób aktywnych w życiu publicznym. Jednak tylko pięć spośród tych osób uzyskało po minimum 2% głosów.

Tytuł polityka roku 2016 Polacy przyznali prezydentowi Andrzejowi Dudzie (12%). Drugie miejsce w tym rankingu uzyskała premier Beata Szydło (8%), a na trzeciej pozycji znalazł się prezes PiS Jarosław Kaczyński (4%). Czwarte miejsce, z minimalnie słabszym

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (319) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 1–11 grudnia 2016 roku na liczącej 1136 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

wynikiem, zajął były premier i szef Rady Europejskiej Donald Tusk (3%). Dwóch na stu badanych do miana polityka roku typowało wicepremiera, ministra rozwoju i finansów Mateusza Morawieckiego (2%). Po 1% głosów uzyskali liderzy ugrupowań opozycyjnych Paweł Kukiz, Ryszard Petru i Władysław Kosiniak-Kamysz, prokurator generalny i minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro, kończący urzędowanie prezes Trybunału Konstytucyjnego Andrzej Rzepliński oraz byli prezydenci – Aleksander Kwaśniewski i Lech Wałęsa.

		CBOS
Któremu z polskich polityków należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2016?		
Andrzej Duda		12%
Beata Szydło		8%
Jarosław Kaczyński		4%
Donald Tusk		3%
Mateusz Morawiecki		2%
Paweł Kukiz		1%
Ryszard Petru		1%
Zbigniew Ziobro		1%
Władysław Kosiniak-Kamysz		1%
Andrzej Rzepliński		1%
Aleksander Kwaśniewski		1%
Lech Wałęsa		1%
Inni politycy (42 nazwiska) – łącznie		6%
Nie ma takiego, nikt się specjalnie nie zasłużył, nie wyróżnił		26%
Nie wiem, nie interesuję się tym, trudno powiedzieć		32%

Prezydent Andrzej Duda – wybrany na polityka roku 2016 – powtórzył swój ubiegłoroczny sukces uzyskany, przypomnijmy, w roku wyborczego tryumfu, jednak obecnie z wynikiem lepszym niż przed rokiem (wzrost wskazań o 3 punkty procentowe). Na drugim miejscu znalazła się premier Beata Szydło, którą w 2015 roku wymieniło tylko 2% badanych (wzrost o 6 punktów). Mający największy wpływ na rządzącą partię prezes PiS Jarosław Kaczyński w 2016 roku znalazł się na trzecim miejscu, za desygnowanymi przez siebie politykami, uzyskując wynik minimalnie niższy niż przed rokiem (spadek o 1 punkt).

Deklaracje badanych wskazują, że Polacy mieli nieco mniejszy problem z wyborem polityka roku niż poprzednio – o 2 punkty procentowe obniżył się odsetek ankietowanych nieumiejących wymienić żadnego polityka, któremu by ten tytuł się należał. Jednocześnie liczba respondentów, którzy uważają, że żaden z przedstawicieli naszej sceny politycznej na miano polityka roku nie zasłużył, nie zmieniła się trzeci rok z rzędu.

Tabela 1

Rok	Któremu z polskich polityków należy się miano polityka roku ?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć
1993	Hanna Suchocka – 14% , Waldemar Pawlak – 12%, Krzysztof Skubiszewski – 10%, Aleksander Kwaśniewski – 8%, Jacek Kuroń – 7%, Tadeusz Zieliński – 5%, Lech Wałęsa – 4%	14%	16%
1994	Andrzej Olechowski – 9% , Jacek Kuroń – 8%, Aleksander Kwaśniewski – 8%, Waldemar Pawlak – 6%, Lech Wałęsa – 5%, Tadeusz Zieliński – 4%, Józef Oleksy – 3%	19%	28%
1995	Lech Wałęsa – 14% , Aleksander Kwaśniewski – 9%, Władysław Bartoszewski – 8%, Jacek Kuroń – 8%, Józef Oleksy – 8%, Józef Zych – 3%, Tadeusz Zieliński – 3%, Grzegorz Kołodko – 2%	17%	18%
1996	Aleksander Kwaśniewski – 12% , Andrzej Bączkowski – 6%, Włodzimierz Cimoszewicz – 6%, Józef Zych – 5%, Lech Wałęsa – 3%, Jacek Kuroń – 3%, Jan Olszewski – 3%, Marian Krzaklewski – 3%, Waldemar Pawlak – 2%, Grzegorz Kołodko – 2%	20%	27%
1997	Aleksander Kwaśniewski – 20% , Marian Krzaklewski – 9%, Włodzimierz Cimoszewicz – 4%, Jerzy Buzek – 3%, Leszek Balcerowicz – 2%	21%	31%
1998	Aleksander Kwaśniewski – 21% , Jerzy Buzek – 14%, Leszek Balcerowicz – 5%, Leszek Miller – 3%, Bronisław Geremek – 2%, Jolanta Kwaśniewska – 2%, Hanna Gronkiewicz-Waltz – 2%, Marian Krzaklewski – 2%	18%	26%
1999	Aleksander Kwaśniewski – 26% , Leszek Balcerowicz – 6%, Jerzy Buzek – 4%, Bronisław Geremek – 4%, Hanna Gronkiewicz-Waltz – 3%, Marian Krzaklewski – 2%, Andrzej Lepper – 2%, Tadeusz Mazowiecki – 2%, Leszek Miller – 2%	19%	23%
2000	Aleksander Kwaśniewski – 31% , Andrzej Olechowski – 4%, Jerzy Buzek – 2%, Bronisław Geremek – 2%, Lech Kaczyński – 2%, Jolanta Kwaśniewska – 2%, Jarosław Kalinowski – 2%, Marian Krzaklewski – 2%	25%	20%
2001	Aleksander Kwaśniewski – 33% , Andrzej Lepper – 8%, Lech Kaczyński – 6%, Leszek Miller – 4%, Andrzej Olechowski – 2%	20%	17%
2002	Aleksander Kwaśniewski – 35% , Leszek Miller – 8%, Andrzej Lepper – 7%, Lech Kaczyński – 3%, Jarosław Kalinowski – 2%	21%	15%
2003	Aleksander Kwaśniewski – 22% , Jan Rokita – 15%, Andrzej Lepper – 10%, Danuta Hübner – 3%, Marek Borowski – 2%, Józef Oleksy – 2%	18%	17%
2004	Aleksander Kwaśniewski – 14% , Jan Rokita – 7%, Andrzej Lepper – 6%, Włodzimierz Cimoszewicz – 3%, Marek Borowski – 2%, Lech Kaczyński – 2%, Roman Giertych – 2%, Zbigniew Religa – 2%	27%	23%
2005	Aleksander Kwaśniewski – 18% , Lech Kaczyński – 8%, Andrzej Lepper – 5%, Kazimierz Marcinkiewicz – 4%, Donald Tusk – 4%, Zbigniew Ziobro – 3%, Jarosław Kaczyński – 2%, Jan Rokita – 2%	21%	26%
2006	Zbigniew Ziobro – 18% , Kazimierz Marcinkiewicz – 10%, Donald Tusk – 5%, Andrzej Lepper – 4%, Leszek Balcerowicz – 3%, Lech Kaczyński – 3%, Roman Giertych – 2%, Jarosław Kaczyński – 2%, Zbigniew Religa – 2%	20%	22%

W tabeli uwzględniono polityków, którzy uzyskali co najmniej 2% głosów

Tabela 1 cd.

Rok	Któremu z polskich polityków należy się miano polityka roku?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć
2007	Donald Tusk – 29% , Lech Kaczyński – 7%, Jarosław Kaczyński – 5%, Zbigniew Ziobro – 3%, Zbigniew Religa – 3%, Władysław Bartoszewski – 3%	13%	17%
2008	Donald Tusk – 18% , Radosław Sikorski – 9%, Lech Kaczyński – 6%, Lech Wałęsa – 3%, Bronisław Komorowski – 2%, Aleksander Kwaśniewski – 2%	24%	24%
2009	Donald Tusk – 13% , Lech Kaczyński – 6%, Radosław Sikorski – 6%, Jerzy Buzek – 2%, Bronisław Komorowski – 2%, Zbigniew Ziobro – 2%	25%	35%
2010	Donald Tusk – 11% , Bronisław Komorowski – 10%, Jarosław Kaczyński – 5%, Grzegorz Napieralski – 5%, Lech Kaczyński – 3%, Jerzy Buzek – 2%, Janusz Palikot – 2%, Radosław Sikorski – 2%, Zbigniew Ziobro – 2%	23%	27%
2011	Donald Tusk – 11% , Bronisław Komorowski – 11% , Jarosław Kaczyński – 5%, Radosław Sikorski – 4%, Janusz Palikot – 3%, Zbigniew Ziobro – 2%	25%	27%
2012	Bronisław Komorowski – 11% , Donald Tusk – 7%, Jarosław Kaczyński – 5%, Ryszard Kalisz – 3%, Janusz Palikot – 2%, Radosław Sikorski – 2%, Zbigniew Ziobro – 2%	33%	25%
2013	Bronisław Komorowski – 17% , Jarosław Kaczyński – 5%, Donald Tusk – 2%, Radosław Sikorski – 2%, Jarosław Gowin – 2%	35%	28%
2014	Bronisław Komorowski – 16% , Donald Tusk – 15%, Jarosław Kaczyński – 3%, Ewa Kopacz – 3%, Janusz Korwin-Mikke – 2%	26%	29%
2015	Andrzej Duda – 9% , Jarosław Kaczyński – 5%, Ewa Kopacz – 4%, Donald Tusk – 4%, Bronisław Komorowski – 4%, Paweł Kukiz – 2%, Ryszard Petru – 2%, Beata Szydło – 2%	26%	34%
2016	Andrzej Duda – 12% , Beata Szydło – 8%, Jarosław Kaczyński – 4%, Donald Tusk – 3%, Mateusz Morawiecki – 2%	26%	32%

W tabeli uwzględniono polityków, którzy uzyskali co najmniej 2% głosów

POLITYK ROKU 2016 NA ŚWIECIE

Wybór polityka roku spośród przedstawicieli międzynarodowej sceny politycznej z reguły nastęrcza badanym więcej trudności niż wskazanie najbardziej zasłużonego reprezentanta polityki krajowej. W ostatnim badaniu miała z tym problem blisko połowa respondentów (47%), a dalsze 16% uznało, że żaden ze znanych im polityków zagranicznych nie odegrał w ciągu minionych dwunastu miesięcy na tyle znaczącej roli w polityce międzynarodowej, by zasłużyć na ten tytuł.

W sumie zatem tylko niespełna dwie piąte badanych (37%) wymieniło jakiegoś polityka działającego na arenie międzynarodowej, któremu – ich zdaniem – należy się miano polityka roku 2016. Łącznie podano 31 nazwisk, z których jedynie osiem pojawiało się w wypowiedziach co najmniej 1% ankietowanych.

Na arenie międzynarodowej tytuł polityka roku 2016 Polacy przyznali ustępującemu prezydentowi Stanów Zjednoczonych Barackowi Obamie. Do tego zaszczytnego miana wytypowało go 12% ankietowanych. Drugie miejsce w rankingu zajęła kanclerz Niemiec Angela Merkel wymieniona przez 9% respondentów. Ta dwójka polityków pod względem

popularności wśród Polaków dystansuje pozostałych przedstawicieli światowej sceny politycznej. Kolejne miejsca w rankingu zajęli: prezydent elekt Stanów Zjednoczonych Donald Trump (4%), premier Węgier Victor Orbán (3%) i szef Rady Europejskiej Donald Tusk (2%), a w dalszej kolejności – papież Franciszek, prezydent Rosji Władimir Putin oraz były premier Wielkiej Brytanii David Cameron (po 1% wskazań).

		CBOS
Któremu z zagranicznych polityków, działających na arenie światowej, należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2016 ?		
Barack Obama		12%
Angela Merkel		9%
Donald Trump		4%
Victor Orbán		3%
Donald Tusk		2%
Papież Franciszek		1%
Władimir Putin		1%
David Cameron		1%
Inni politycy – łącznie		4%
Nie ma takiego		16%
Nie orientuję się, nie interesuję się, trudno powiedzieć		47%

Prezydent Barack Obama został wybrany przez Polaków na polityka roku po raz drugi, wcześniej wygrał w naszym rankingu przed siedmioma laty, w drugim roku swego urzędowania w Białym Domu (2009). Tym samym odchodzący po dwóch kadencjach prezydent Stanów Zjednoczonych przerwał serię zwycięstw kanclerz Niemiec Angeli Merkel. Tryumfowała ona w naszych rankingach przez 6 kolejnych lat (2010–2015), a wcześniej tytuł polityka roku zdobyła już dwukrotnie (w 2006 i 2007). Swój dobry wynik z zeszłego roku powtórzyli w 2016 roku premier Węgier Victor Orbán i szef Rady Europejskiej Donald Tusk.

Tabela 2

Rok	Któremu z zagranicznych polityków, działających na arenie światowej, należy się miano polityka roku ?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć, nie interesuje mnie to
2002	George W. Bush – 20% , Gerhard Schröder – 6%, Władimir Putin – 3%, Tony Blair – 2%, Günter Verheugen – 2%	16%	45%
2003	George W. Bush – 23% , Jan Paweł II – 4%, Tony Blair – 2%, Władimir Putin – 2%, Gerhard Schröder – 2%	18%	43%
2004	George W. Bush – 13% , Wiktor Juszczenko – 7%, Kofi Annan – 3%, Gerhard Schröder – 2%	17%	49%
2005	George W. Bush – 7% , Angela Merkel – 4%, Tony Blair – 3%, Wiktor Juszczenko – 2%, Ariel Szaron – 2%	18%	54%
2006	Angela Merkel – 9% , George W. Bush – 6%, Tony Blair – 3%, José Manuel Barroso – 2%	16%	59%
2007	Angela Merkel – 9% , Nicolas Sarkozy – 7%, George W. Bush – 6%, Władimir Putin – 4%, Tony Blair – 3%	13%	50%
2008	Nicolas Sarkozy – 12% , Barack Obama – 10%, Angela Merkel – 6%, Dalajlama – 3%, George W. Bush – 2%	10%	50%
2009	Barack Obama – 13% , Angela Merkel – 11%, Nicolas Sarkozy – 3%, Jerzy Buzek – 2%	12%	54%
2010	Angela Merkel – 12% , Barack Obama – 9%, Jerzy Buzek – 3%, Władimir Putin – 2%, Dmitrij Miedwiediew – 2%	12%	53%
2011	Angela Merkel – 19% , Barack Obama – 8%, Jerzy Buzek – 2%, Nicolas Sarkozy – 2%	14%	49%
2012	Angela Merkel – 16% , Barack Obama – 14%, Jerzy Buzek – 1%, François Hollande – 1%, David Cameron – 1%; Viktor Orbán – 1%, Radosław Sikorski – 1%	18%	44%
2013	Angela Merkel – 16% , Barack Obama – 8%, Nelson Mandela – 2%, papież Franciszek – 2%, Władimir Putin – 1%, José Manuel Barroso – 1%	18%	48%
2014	Angela Merkel – 19% , Barack Obama – 10%, Władimir Putin – 3%, David Cameron – 1%, papież Franciszek – 1%, Donald Tusk – 1%	16%	46%
2015	Angela Merkel – 13% , Barack Obama – 9%, Władimir Putin – 4%, Victor Orbán – 3%, papież Franciszek – 2%, Donald Tusk – 2%, David Cameron – 2%, François Hollande – 1%	18%	44%
2016	Barack Obama – 12% , Angela Merkel – 9%, Donald Trump – 4%, Victor Orbán – 3%, Donald Tusk – 2%, papież Franciszek – 1%, Władimir Putin – 1%, David Cameron – 1%	16%	47%

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA